

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний

Методика викладання у вищій школі. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» / Розробник Л.П. Хахула. Біла Церква: БНАУ, 2024. 18 с.

Розробник: Л.П. Хахула, канд. пед. наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри лісового господарства
(Протокол №14 від 03.07.2024 р.)

Завідувач кафедри лісового господарства
д-р. пед. наук, професор

В.М. Хрик

Гарант ОП «Лісове господарство»
канд. біол. наук, доцент

С.М. Левандовська

Схвалено групою зі змісту та якості освіти агробіотехнологічного факультету
(Протокол № 8 від 09.07.2024 р.)

Голова групи зі змісту та якості освіти
агробіотехнологічного факультету канд. с.-г. наук,
доцент

Л.П. Хахула

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	9
6.3. Самостійна робота	10
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	12
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	13
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	15
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2024–2025 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Методика викладання у вищій школі» для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 20 годин (лекції – 10, практичні заняття – 10), самостійна робота студентів – 70 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	<i>Галузь знань:</i> 20 Аграрні науки та продовольство	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки</i>	
Змістових модулів – 2	<i>Спеціальність:</i> 205 Лісове господарство	2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – есе, міні-лекція		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість академічних годин – 90		3-й	3-й
		<i>Лекції</i>	
		10 год.	4 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6,4	другий (магістерський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		10 год.	0 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		70 год.	86 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців лісового господарства цілісної і логічно-послідовної системи компетенцій про дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкрити основи теорії, методики і методології викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти; ознайомлення із особливостями професійної майстерності та педагогічної техніки викладача вищої школи у сфері лісового господарства.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Методика викладання у вищій школі» базується на знаннях таких дисциплін як «Психологія», «Вступ до спеціальності», «Лідерство та командотворення», вивчених на першому (бакалаврському) рівні.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Перелік компетентностей за Стандартом вищої освіти України	Результати навчання за ОП спеціальності 205 «Лісове господарство»	Результати навчання з дисципліни
<p>Загальні компетентності: ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3.Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК4.Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК6.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>	<p>РН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.</p>	<p>РН 5.1. Знати законодавчі та інші нормативно-правові акти, що стосуються вищої освіти та концепції її розвитку. РН 5.2. Вміти аргументувати власну точку зору в дискусії на основі етичних міркувань, соціальної відповідальності, правових норм. РН 5.3. Вміти забезпечувати якість вищої освіти, оцінювати її ефективність і результативність.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетенції: СК6.Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.</p>	<p>РН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>	<p>РН 10.1. Знати специфіку застосування інноваційних освітніх технологій у вищій школі. РН 10.2. Вміти використовувати інновації в педагогічній системі. РН 10.3. Знати особливості планування, організації різноманітних видів навчальних і позааудиторних занять, найбільш ефективних методів навчання, виховання і розвитку студентів. РН 10.4. Розуміти педагогічні форми освітньої взаємодії зі студентами. РН 10.5. Вміти планувати структуру, зміст, процес організації та результативність навчальних занять. РН 10.6. Вміти творчо проводити різні види та форми навчальних занять.</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Модуль I. Теоретичні засади методики викладання у вищій школі

Змістовий модуль 1. Організація освітнього процесу у вищій школі

Тема 1.1. Нормативно-правова база організації освітнього процесу.

Тема 1.2. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.

Тема 1.3. Контрольні заходи у вищій школі.

Тема 1.4. Методика підготовки та проведення навчальних занять з лісового господарства у вищій школі.

Модуль II. Інноваційні освітні методики та психолого-педагогічні умови їх забезпечення

Змістовий модуль 2. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності у вищій школі

Тема 2.1. Інновації в педагогічній системі. Інноваційний потенціал педагога у сфері лісового господарства.

Тема 2.1. Методична майстерність викладача вищої школи у сфері лісового господарства.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Змістовий модуль 1. Організація освітнього процесу у вищій школі</i>								
Тема 1. Нормативно-правова база організації освітнього процесу	14	2	2	10	14	1	1	12
Тема 2. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	14	1	1	12	14	0,5	0,5	13
Тема 3. Контрольні заходи у вищій школі	14	1	1	12	14	0,5	0,5	13
Тема 4. Методика підготовки та проведення навчальних занять з лісового господарства у вищій школі	20	2	2	16	20	1	1	18
Разом за змістовий модуль 1	62	6	6	50	62	3	3	56
<i>Змістовий модуль 2. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності у вищій школі</i>								
Тема 5. Інновації в педагогічній системі. Інноваційний потенціал педагога у сфері лісового господарства	14	2	2	10	14	0,5	0,5	13
Тема 6. Методична майстерність викладача вищої школи у сфері лісового господарства	14	2	2	10	14	0,5	0,5	13
Разом за змістовий модуль 2	28	4	4	20	28	1	1	26
Усього годин	90	10	10	70	90	4	4	82

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>	
1.1. Нормативно-правова база організації освітнього процесу. Положення та нормативно-правові документи, що регламентують організацію освітнього процесу у вищій школі. Стандарт вищої освіти. Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма. Навчальний план. Робочий навчальний план. Навчальна програма дисципліни. Робоча навчальна програма дисципліни. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти. Індивідуальний план роботи викладача та її облік.	2
1.2. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять. Складові освітнього процесу та їх характеристики: цілі навчання, зміст освіти, методи навчання, організаційні форми навчання, визначення результатів навчання у термінах компетентностей. Основні види навчальних занять в університеті: лекція; лабораторно-практичне чи практичне заняття; семінарське заняття; індивідуальне заняття; консультація; керівництво курсовими й кваліфікаційними роботами; керівництво практиками; керівництво аспірантами; проведення рубіжного та підсумкового контролю у всіх формах.	1
1.3. Контрольні заходи у вищій школі. Основні види контролю знань студентів у ЗВО: поточний, рубіжний, семестровий, відстрочений. Порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти. Оформлення результатів семестрового контролю.	1
1.4. Методика підготовки та проведення навчальних занять агрономії у вищій школі. Методичні основи підготовки та проведення лекційних, лабораторно-практичних, практичних і семінарських занять, організації консультативної роботи зі студентами. Особливості тренінгового навчання.	2
Разом за змістовий модуль 1	6
<i>Змістовий модуль 2</i>	
2.1. Інновації в педагогічній системі. Інноваційний потенціал педагога у сфері лісового господарства. Інновації в освіті. Передовий педагогічний досвід і впровадження досягнень педагогічної науки. Критерії педагогічних творчих інновацій.	2

Сучасні освітні технології у закладі вищої освіти. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Диференційоване навчання. Проблемне навчання у вищій школі. Ігрові технології навчання. Дистанційне навчання. Запровадження дуальної освіти у вищій школі.	
2.2. Методична майстерність викладача вищої школи у сфері лісового господарства. Формування професійно-педагогічної культури викладача у сфері лісового господарства в умовах ЗВО. Викладач у системі вищої освіти та його професійна компетентність. Професійна діяльність викладача вищої школи. Поняття педагогічної майстерності та педагогічної техніки. Здатність управляти собою. Культура мовлення. Управління емоціями. Здатність управляти іншими. Методи педагогічного впливу. Здатність до педагогічного співробітництва, спілкування та взаємодії. Засоби педагогічних комунікацій. Педагогічна взаємодія у дистанційному навчання. Мережеві засоби педагогічних комунікацій. Професійні знання. Педагогічна техніка. Професіоналізм. Компетентність. Педагогічні здібності. Педагогічне новаторство.	2
Разом за змістовий модуль 2	4
Всього	10

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>		
	1.1. Нормативно-правова база організації освітнього процесу. Робота з Положеннями та нормативно-правовими документами, що регламентують організацію освітнього процесу у вищій школі. Стандарт вищої освіти. Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма. Навчальний план. Робочий навчальний план спеціальності 205 «Лісове господарство». Розробка навчальної програми дисциплін лісового господарства. Складання індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти та індивідуального плану роботи викладача.	2
	1.2. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять. Ознайомлення з основними видами навчальних занять в університеті: лекція; лабораторно-практичне чи практичне заняття; семінарське заняття; індивідуальне заняття; консультація; керівництво курсовими й кваліфікаційними роботами; керівництво практиками; керівництво аспірантами; проведення рубіжного та підсумкового контролю у всіх формах. Проведення тренінгів проведення занять.	1

1.3. Контрольні заходи у вищій школі. Основні види контролю знань студентів у ЗВО: вхідний, поточний, рубіжний, семестровий, відстрочений. Порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти. Оформлення результатів семестрового контролю.	1
1.4. Методика підготовки та проведення навчальних занять з агрономії у вищій школі. Ознайомлення в різних формах методичних основ підготовки та проведення лекційних, лабораторно-практичних, практичних і семінарських занять, організації консультативної роботи зі студентами. Особливості проблемного, проектного та тренінгового навчання. Проведення занять в умовах виробництва.	2
Разом за змістовий модуль 1	6
<i>Змістовий модуль 2</i>	
2.1. Інновації в педагогічній системі. Інноваційний потенціал педагога у сфері лісового господарства. Ознайомлення та відпрацювання сучасних освітніх технологій у закладі вищої освіти. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Проблемне навчання у вищій школі. Ігрові технології навчання. Дистанційне навчання. Ознайомлення з роботою викладача навчальних дисциплін у системі Moodle.	2
2.2. Методична майстерність викладача вищої школи у сфері лісового господарства. Формування професійно-педагогічної культури викладача в умовах ЗВО. Розробка професіограми викладача навчальних дисциплін у сфері лісового господарства у ЗВО. Відпрацювання основ педагогічної техніки та методів педагогічного впливу.	2
Разом за змістовий модуль 2	4
Всього	10

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>		
1	Тема 1. Нормативно-правова база організації освітнього процесу. Мета педагогіки вищої школи: дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів. Категоріально-понятійний апарат методики викладання у вищій школі. Стратегічні й освітні цілі функціонування вищої освіти. Основні аспекти адаптації вищої освіти України до вимог Європейського освітнього простору. Розвиток вищої освіти в Україні: тенденції, проблеми та шляхи вирішення. Проблеми вищої освіти під час війни.	10
2	Тема 5. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів. Сутність	12

	самостійної роботи. Значення самостійної роботи. Види самостійних робіт. Форми організації та проведення самостійної роботи. Позитивні сторони та недоліки в організації самостійної роботи студентів. Специфіка організації самостійної роботи із додатковою літературою (словниками, довідниками, науково-педагогічною літературою тощо).	
3	Тема 3. Методи активізації пізнавальної діяльності студентів. Дидактичні вимоги до проведення лекцій. Дидактична мета лекції. Основні функції лекції: інформаційна, орієнтовна, пояснююча, переконуюча, підсумкова. Основні етапи лекції: вступна частина, викладення, висновки. Проблема єдності навчальних і виховних завдань у лекційному курсі. Завдання, переваги та недоліки лекційного викладу навчального матеріалу. Загальнодидактичні вимоги до побудови лекційного курсу. Вимоги до структури лекційного курсу. Види лекції: організація та характеристика. Технологія та техніка організації та проведення семінарів, практичних, індивідуальних занять. Поняття та типи семінарських, практичних (лабораторних) занять. Структура та план-конспект семінарського та практичного заняття. Карта оцінки практичного (семінарського) заняття.	12
4	Тема 4. Поняття про методи, форми та прийоми навчання у вищій школі. Методи навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності; бінарні методи. Особливості організації освітнього процесу в аграрних закладах вищої освіти. Система організації освітнього процесу у вищій школі. Організація виховної роботи та молодіжної політики у вищій школі. Загальна характеристика методики викладання у вищій школі.	16
Разом за змістовий модуль 1		50
<i>Змістовий модуль 2</i>		
5	Тема 5. Технології навчання у вищій школі. Поняття педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій. Особливості та зміст сучасних педагогічних технологій. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності викладача навчальних дисциплін у сфері лісового господарства.	10
6	Тема 6. Психолого-педагогічні основи засвоєння знань у процесі навчання. Сучасні особистісні якості викладача навчальних дисциплін у закладах вищої школи. Викладач як суб'єкт педагогічного процесу. Особистісно-професійний саморозвиток викладача. Психологічна характеристика	10

	особистісних якостей сучасного викладача навчальних дисциплін у сфері лісового господарства. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість викладача. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Розвиток інноваційної поведінки педагога у сфері лісового господарства.	
Разом за змістовий модуль 2		20
Всього годин		70

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Проблемна лекція: її підготовка та використання у процесі навчання.
2. Методика підготовки та проведення семінарських занять.
3. Організація самостійної роботи студентів у вищій школі.
4. Опорно-логічний конспект лекцій, його розробка та використання.
5. Проблемне навчання: джерела, сутність, перспективи.
6. Ділова та рольова гра: порівняльна характеристика.
7. Сучасний педагог вищої школи – педагог-дослідник.
8. Розвиток гендерних підходів в освіті.
9. Педагогічне спілкування при віртуальному навчанні.
10. Бар'єри у спілкуванні викладачів зі студентами.
11. Технології діагностики знань студентів.
12. Навчальні і контролюючі тести: порядок підготовки, вибір форми, умови використання.
13. Колоквіум як форма контролю знань.
14. Мотивація навчання та методи його стимулювання.
15. Практика використання різних методів навчання у педагогічному процесі.
16. Засоби інтенсифікації освітнього процесу: вимоги до створення та порядок використання.
17. Специфіка вивчення попиту на інновації в Україні.
18. Інноваційний потенціал педагога як основна умова оптимізації навчально-виховного процесу.
19. Гуманістична спрямованість особистості педагога.
20. Впровадження інтерактивних технологій навчання в освітньому процесі вищої школи.
21. Педагогічна майстерність викладача вищої школи.
22. Інноваційні процеси у вищій школі України.
23. Тестова методика контролю якості освіти.
24. Дистанційне навчання під час війни.
25. Дуальна форма організації освітнього процесу.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle, тренінгів, майстер-класів практикуючих викладачів, інтерактивних методів навчання, командної та індивідуально-консультаційної роботи, робиться акцент на саморозвиток особистості та проблемно-орієнтоване навчання.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з аналізом історій і ситуацій, конференцій; ділових та рольових ігор, мозкового штурму, круглих столів, портфоліо, презентацій, полілогу, тренінгових вправ проведення навчальних занять, виконання групових проєктів.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній формі.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення лекційних та має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру щодо вивчення програмного матеріалу дисципліни;
- виконання індивідуальних та самостійних завдань.

Модульний контроль рівня знань передбачає виявлення рівня опанування студентом матеріалу змістового модуля та вміння застосувати теоретичні знання для вирішення практичної ситуації.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється на заліку.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота. Контроль здійснюється за двома складовими: лекційною (теоретичною) та самостійною (індивідуальною) роботою.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75% завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60% завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо впевнено орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60% завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як сума балів з поточного, модульного та підсумкового контролю.

Сума балів з поточного контролю визначається як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint.
2. Законодавчо-нормативні акти.
3. Зразки текстів щодо оформлення ділової документації.
4. Відеоматеріали за відповідними темами дисципліни.

Технічні засоби:

1. ПК.
2. Принтер.
3. Мультимедійне обладнання.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
3. Наказ МОН України. Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи № 943,16 жовтня 2009 р.

2. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.

3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Підручники та навчальні посібники:

4. Цехмістрова Г. С. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. для студентів магістратури вищих навчальних закладів / Г. С. Цехмістрова, І. М. Кравченко. Київ, 2014. 328 с.

5. Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.

6. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В. В Каплінський. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

7. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

8. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

9. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації / В.В. Стинська. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.

10. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

11. Прищак, М. Д., Залюбівська О.Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.

12. Якимова Л.М. Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях : навч. посібник. Чернівці Технодрук, 2019. 177 с.

Додаткова література:

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів] / Авт. кол.: Стинська В.В., Прокопів Л.М., Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
2. Будник О. Використання методик змішаного навчання у закладі вищої освіти. Обрії, 2018. № 1 (46). С. 4-11.
3. Вітвицька С. С., Андрійчук Н. М. Основи педагогіки вищої школи / Fundamentals of Higher School Pedagogy: Білінгвальний навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. 2-ге вид. перероб і доп. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. 312 с.

4. Вітвицька С. С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти. Монографія. Житомир «Полісся», 2015. 416 с.
5. Інноваційні методи проведення занять: метод. посіб. Автор-укладач Кожухар О.А. Чернігів, 2017. 24 с.
6. Вища освіта України: ризики, сподівання, успіхи : монографія / М. Б. Євтух, Л. Г. Горяна, Н. О. Терентьева. Київ, 2015. 420 с.
7. Вища освіта України: тематичний випуск «Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу» : теоретичний та науково-методичний часопис. Київ, 2015. 280 с.
8. Драч І. І. Управління формуванням професійної компетентності магістрантів педагогіки вищої школи: теоретико-методичні засади : монографія / І. І. Драч. Київ : Дорадо-Друк, 2013. 456 с.
9. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навч. посіб / І. В. Зайченко. Київ, 2017. 456 с.
10. Кайдалова Л. Г., Науменко Н.В. Методика викладання у вищій школі: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Харків, 2021. 46 с.
11. Ковальчук В.М. Науково-дослідницька діяльність майбутніх викладачів вищої школи. Збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький. 2018. С.287-289.
12. Кулик І.В. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: методичні рекомендації. Івано-Франківськ: НАІР, 2021. 66 с.
13. Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. пр. Кривий ріг : Айс Принт, 2017. Вип. 1 (50). 332 с.
14. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна, Н. В. Любченко [та ін.]; Ун-т менедж. освіти НАПН України. Київ, 2017. 316 с.
15. Руденко Ю. Д. Шляхи подолання кризи сучасної педагогіки / Ю. Д. Руденко. Київ : Просвіта, 2018. 278 с.
16. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. Нові технології навчання. 2020. Вип. 94. С. 321–326.
17. Теоретичні та методичні засади управління підготовкою фахівців з педагогіки вищої школи на основі компетентнісного підходу в межах європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу : монографія / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна [та ін.]. – Київ : ТОВ “Альфа-реклама”, 2014. 338 с.

18. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : метод. рекомендації до практичних занять магістрантів / [авт.-укл. Т. О. Дороніна]. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 130 с. (Серія «Магістратура»).
19. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : навч. посіб. для магістрантів / [авт.-укл. Т. О. Дороніна]. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 250 с. (Серія «Магістратура»).
20. Козак Л. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі / Л.В.Козак // Освітологічний дискурс, 2014. № 1 (5). С. 95-104.
21. Власенко О. Педагогічна діяльність викладача вищої школи: теоретичний аспект / О.О.Власенко // Таврійський вісник освіти. 2014. № 3 (47). С. 73-78.
22. Стинська В., Карпенко О. Тренінгові технології у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка». 2021. № 12 (44). С. 172–177.
23. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
24. Швирка В.М. Квест як сучасна технологія навчання у вищій школі. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки. 2019. № 6 (329), жовтень. Ч. 2. С. 135-141.

Інформаційні ресурси

1. <http://mon.gov.ua/>
2. <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/metoduchni.html>
3. <https://mon.gov.ua/ua>